

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

21500

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz Çiçek

İstanbul Milletvekili

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2022 yılında başlatılan bir soruşturma kapsamında, 24 Eylül tarihinde Mezopotamya Dil ve Kültür Araştırma Derneği, Payız Pirtük ve Anka Dil ve Sanat Eğitim Kooperatifi ile çok sayıda eve baskın düzenlenmiştir. Bu baskınlarda, haklarında toplatma kararı bulunmayan çok sayıda kitap, dergi ve gazeteye el konulmuştur. Ardından Diyarbakır 4'üncü ve 3'üncü Sulh Ceza Hakimlikleri, el konulan 47 kitap, 12 dergi ve 6 gazete sayısı hakkında toplatma kararı çıkartmıştır.

Toplatma kararının hukuki gerekçelerinin somut verilerden yoksun, keyfi biçimde uygulandığı; Kürt halkının diline ve kimliğine yönelik sistematik baskılarla doğrudan bağlantılı olduğu açıktır. Özellikle, Kürtçe eserlerin yasaklanması, Kürtçenin eğitim ve kültürel birikim aracı olmasını engellemeye yönelik politikaların devamı niteliğindedir.

Demokratik bir toplumun temel dayanaklarından biri olan ifade ve kültürel hakların bu şekilde ihlal edilmesi, sadece Kürt halkını değil, Türkiye'nin demokratikleşme sürecini de tehdit etmektedir. Toplumsal barış ve demokratikleşme çabalarını baltalayan bu tür yasakların Anayasa'ya ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere de aykırılığı ortadadır.

Bu bağlamda;

1. Toplatma kararı bulunmayan kitaplara el konulmasının hukuki dayanağı var mıdır? El konulup ardından toplatma kararı çıkartılması, hukuksuzluğun bir adım daha ileriye taşınarak, keyfi müdahale ve siyasi saiklerle yapılan bir baskı uygulaması değil midir?
2. Hukuksuzca el konulan ardından toplatma kararı çıkartılan kitap, dergi ve gazete sayılarındaki "örgüt propagandası" iddialarının somut dayanakları nelerdir? Bu yayınların hangi içeriği "tehlikeli" olarak değerlendirilmiştir?
3. Kürtçe eserlerin de dahil olduğu bu toplatma kararlarının ifade ve düşünce özgürlüğüyle çeliştiği açıktır. Hükümetiniz, bu uygulamaların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve

Anayasa'nın 26. maddesinde garanti altına alınan ifade özgürlüğüne aykırılığını nasıl açıklamaktadır?

4. Hükümetiniz, bir yandan "barış ve diyaloga" işaret ederken diğer yandan Kürt diline, kimliğine ve kültürüne yönelik baskıları yoğunlaştırarak nasıl bir mesaj vermeyi amaçlamaktadır?
5. Kürt halkının anadilinde eğitim ve yasal statü taleplerine baskı ve inkâr politikaları ile yanıt vererek nasıl bir toplumsal barış hedeflemektedir?